

21.4.2022

לכולם שלום,

שנתון 2021 – עגלים: ביום שני, ה-18 לאפריל, התכנסה ועדת "מעניינים מומלצים" לקביעת נבחרת העגלים הסופיים לשנתון 2021. זאת לאחר שקיבלנו ב-11 לאפריל את תוצאות הג'נומיק לכלל העגלים הנותרים משנתון זה.

אתר שדה אילן היה מלא עד "אפס מקום", וזאת משום שבחודשים דצמבר 20-מרץ 21 קיימת עלייה עונתית בהמלטות. בנוסף, תוצאות הג'נומיק הסופיות לשנתון הגיעו רק באפריל, פועל יוצא, צפיפות ועלייה במספר העגלים במתחם שדה אילן. למזלנו, השנה, בשל אירועי הפה והטלפיים, עצרנו כל תנועה מהמשקים לאתר, ובכך נמנעה צפיפות נוספת.

מטרת הוועדה: החלטה על 40-45 עגלים צעירים ג'נומים משנתון 2021. זאת לאור מדיניות הטיפוח המוכתבת בוועדת טיפוח.

דיון: מעבר על 112 עגלים הנותרים שכולם נרכשו או אושרו במהלך 2021, ושנמצאים עדיין במתקני שיאון. שאר העגלים משנתון זה, כבר עברו מספר וועדות, ונפסלו.

הטבלאות שהיו לדיון, נשלחו טרם הישיבה לכלל חברי הוועדה. רובם החזירו את התשובות ובחרו את העגלים.

הדיון התקיים בעיקר על העגלים שלהם לא הייתה תמימות דעים, לגבי האישור/פסילה שלהם. חברי הוועדה לקחו בחשבון את התכונות השונות המרכיבות את החמ"מ וכן את תכונות השיפוט הגופני וקווי הדם.

בנוסף, "סטטוס אב העגל" היה עוד גורם שהשפיע על כמות העגלים המאושרים מכל בית אב. במסגרת הדיון, הוצגו נתוני אב העגל, וחברי הוועדה קיבלו את ההחלטה לפי מיקומה של ההצעה הנדונה לעומת שאר חצאי האחים מאותו בית אב, מספר ההריונות העתידיים והשנתון.

סיכום:

אושרו 45 עגלים ונפסלו 67. הממוצעים שלהם בטבלה הבאה:

טבלה 1: ממוצע עגלים מאושרים לעומת הפסולים ב-112 עגלים שהוצגו בוועדה

סטטוס	מס' עגלים	חמ"מ	חלב	% שומן	% חלבון	סת"ס	השרדות	פ. בנות	התמדה
מאושרים	45+1	905	526	0.14	0.04	0.14-	95	0.1	1.0
פסולים	67	718	366	0.12	0.05	0.13-	69	0.1	0.5
הפרש		187	160	0.01	-0.01	-0.01	26	0.0	0.5

סטטוס	תמותת ולדות	המלטה קשה	גודל	רגליים	עטין	פטמות	ע. עטין
מאושרים	0.1	0.6-	102	102	104	104	102
פסולים	0.2	0.3-	102	101	103	103	102
ממוצע	-0.1	-0.3	0.3	0.4	0.9	0.8	0.1

* עגל אחד, בן בילי, עדיין לא יצא ונכנס לקבוצת המאושרים; ההפרש בטבלה – בין המאושרים לפסולים

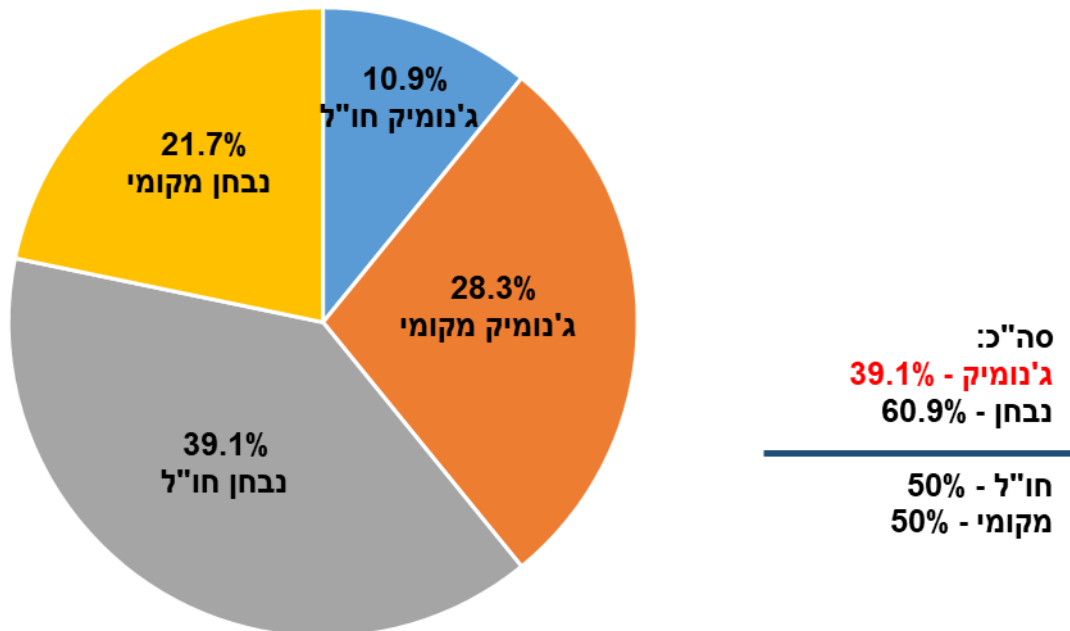
בין קבוצת המאושרים לקבוצת הפסולים התקבל הפרש גדול בנקודות החמ"מ, ק"ג חלב, % שומן, הישרדות, התמדה, אופן המלטה, עטין ומיקום פטמות. כמו כן, הסת"ס ופוריות הבנות בכיוון הנכון.

הדגשים של חמ"מ, חלב, % השומן, הישרדות, התמדה ושיפוט גופני ניכרים היטב בהחלטות ובכיוון שהוועדה מכוונת

מספר העגלים שנבחרו, לכל סטטוס בית אב, מחולקים לפי:

1. ג'נומיק חו"ל – 5 עגלים
2. ג'נומיק מקומי – 13 עגלים
3. נבחן חו"ל - 17 עגלים
4. נבחן מקומי – 10 עגלים (מהם 6 פרים שלהם מבחן בישראל אולם הגיעו מחו"ל)

איור 1: חלוקת בתי האב של העגלים שנבחרו

אחוז המקור הגנטי (בית האב) מחו"ל עלה, וזאת ביד מכוונת של הוועדה. בחירת פרים מחו"ל, שלהם נתוני המרה גבוהים בישראל (בג'נומיק או מבחן בחו"ל) היא קשירת הטיפוח הישראלי להתקדמות הקיימת במקומות אחרים בעולם. אולם על לנו לשכוח: בהזרעת עתודות גבוהות חמ"מ, ובחירת חצאי אחים מכל בית אב (כפי שמתואר בסקירה זו), הוא מהלך המסנן עגלים ומקורות גנטים רבים, וגם כאן, עדיין לא מדובר במבחן בישראל. 3-4 שנים לאחר מכן, מבחן הפר בישראל מופיע ופרים רבים שהם תולדה של מקור חיצוני, לא מגיעים לשלב של לוח הפרים. אין זה דומה בהזרעת כלל הרפת בזרמת חו"ל. הסינון בציר הזכרי הוא גבוה מאוד, ורק "הטובים" נשארים.

בעמוד הבא מוצגים כלל העגלים המאושרים שנבחרו על ידי הוועדה במהלך שנת 2021, ובמהלך סופי, באפריל 2021.

ממוצע של 905 נקודות החמ"מ, הוא גבוה. בתוכו 8 עגלים מעל ה-1,000 נקודות החמ"מ, מביאים את השנתון הזה לתחילת קפיצת המדרגה שכיוונו אליה.

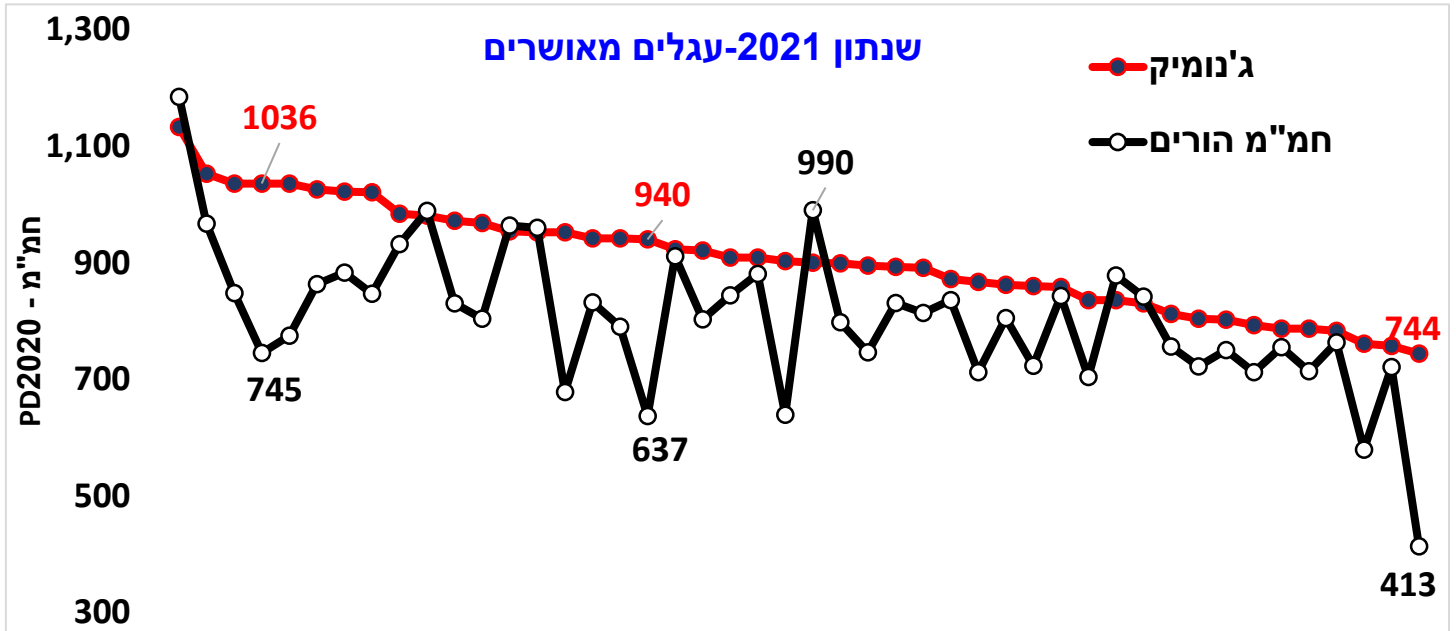
טבלה 2: שנתון 2021 – עגלים מאושרים

אומדן הורשה											עגלים מאושרים - שנתון 2021						
גודל	עטין	רגליים	התמד	פ. בנות	השרדו	סת"ס	% חלבון	% שומן	חלב	ג'נומיק	ממוצע חמ"מ הורים	אב האם	סטטוס אב העגל	אב העגל	תאריך לידה	שם משק	#
103	105	102	0.9	0.1	87	0.32-	0.04	0.19	645	1,133	1,185	סאמנו	G	סקנדל	20/04/2021	גנוסר	1
100	104	102	1.7	0.9	83	0.25-	0.07	0.27	394	1,053	967	ארגמן	G	פרינגל	19/09/2021	שות' רפת רן 2000	2
104	107	102	1.5	0.6-	169	0.29-	0.00	0.06-	929	1,036	848	ראלב	G	בלאר	12/12/2021	רפת העמק	3
98	103	101	0.2	0.2	128	0.24-	0.01-	0.05	825	1,036	745	ארגמן	G	ביגלו	24/08/2021	רפת קדם	4
102	104	101	2.0	0.5	149	0.12-	0.05	0.11	624	1,036	775	איזג	G	גוגל	09/05/2021	שות' מכבי-חנתון	5
101	104	101	0.9	0.5-	124	0.25-	0.04	0.12	624	1,026	863	ראלב	G	טופשט	02/09/2021	יריב שותפות	6
101	102	102	1.9	0.8-	82	0.21-	0.07	0.24	462	1,022	883	סלוקי	G	אפטר	14/11/2021	ברשתנו אג' שיתו	7
108	109	102	1.1	2.2-	138	0.14-	0.07	0.04	706	1,021	847	סיטבון	G	בליסטו	19/10/2021	ברגר אברהם	8
102	107	107	0.6	0.5	97	0.19-	0.01	0.06	749	984	932	ראלב	G	קוקיקאטר	22/02/2021	צאלים	9
103	104	102	1.4	0.1-	73	0.21-	0.06	0.26	403	981	989	ארגמן	G	בס	20/01/2021	רפת חוף השרון	10
103	105	101	1.5	1.4-	107	0.24-	0.03-	0.03	891	972	830	איפק	G	הטריק	11/04/2021	גנוסר	11
103	103	101	1.5	0.1-	132	0.09-	0.01	0.15	642	968	804	ראלב	G	גוגל	27/12/2021	גזית	12
106	110	103	1.9	1.9	85	0.04	0.04	0.22	461	954	964	סלוקי	G	ספקטור	04/12/2021	רפת המפלים	13
102	102	103	1.0	0.7-	110	0.18-	0.08	0.20	401	952	678	סאמנו	G	קבוס	24/05/2021	בלטינסקי אמנון	14
104	106	101	0.2	1.3-	65	0.07-	0.03	0.24	531	952	960	גוגל	G	סקנדל	04/03/2021	גבעת חיים מאוחד	15
102	109	102	1.2	0.5	110	0.08-	0.05	0.13	548	942	790	איסר	G	אורסט	08/08/2021	רמת השופט	16
104	103	101	1.7	0.2	60	0.26-	0.12	0.38	53	942	832	גרנדה	G	סולארי	19/05/2021	מעלה גלבע	17
104	103	103	0.8	0.8-	136	0.13-	0.03	0.13	594	940	637	סמנוק	G	קבוס	16/09/2021	הזורע	18
99	103	101	0.8	1.1	81	0.08-	0.02-	0.17	655	923	911	ארגמן	G	פרינגל	06/11/2021	כרמל-מעון	19
102	101	99	1.6	1.4-	93	0.17-	0.01-	0.07	787	921	803	ארגמן	G	סמירה	26/11/2021	רפת חותם	20
103	103	101	1.8	0.2-	72	0.06-	0.03	0.19	511	909	881	ארסוף	G	הטריק	21/03/2021	רפת מכון וולקני	21
103	103	102	2.5	3.7	120	0.33-	0.05	0.16	295	909	844	בוס ב	G	סולארי	22/04/2021	רפת רגלים	22
103	103	101	1.7	2.5	59	0.28-	0.10	0.12	314	903	639	רובסון	G	סאמנו	26/12/2021	בלטינסקי אמנון	23
107	110	104	0.4	0.5-	69	0.20-	0.05	0.25	352	900	990	מקרו	G	ספקטור	07/10/2021	שדה אליהו	24
102	106	106	0.5	0.0	78	0.15-	0.10	0.20	316	899	798	גוגל	G	קוקיקאטר	22/10/2021	דבוש משה	25
105	105	102	1.9	0.8	122	0.06	0.00	0.03	776	895	746	ארגמן	G	סליפרס	11/03/2021	לוטן	26
98	100	100	1.4	0.8	139	0.11-	0.06	0.24	290	893	831	דוגלי	G	סבוס'ז	10/03/2021	שביל פרות החלב	27
100	102	101	0.9	0.1-	98	0.15-	0.01	0.06	700	891	814	ראלב	G	אפטר	20/09/2021	שורץ אייל	28
101	102	101	2.6	1.6	115	0.09-	0.04	0.10	484	872	836	איזג	G	גוגל	21/11/2021	פניני שמואל	29
102	106	103	0.1	2.3-	15	0.07-	0.00	0.11	761	867	712	סרצ'	G	הליקס	18/03/2021	צור יואב	30
100	105	101	0.7	1.0-	117	0.10-	0.01-	0.07	714	862	805	ברנסלי	G	טופשט	20/12/2021	שער הגולן	31
103	101	102	1.5	0.2	27	0.12-	0.04	0.10	550	860	723	אייסמן	G	קאין	21/11/2021	כהן יעקב ובניו	32
100	102	101	0.3-	1.2	122	0.20-	0.06	0.07	454	858	843	בופון	G	טופשט	03/06/2021	רפת העמק	33
95	105	103	1.2	2.3	117	0.16-	0.04	0.04	483	836	704	ארגמן	G	סינק	12/09/2021	מרום הגלבע	34
98	102	96	0.6	0.1-	46	0.04-	0.05	0.14	480	836	878	סיטבון	G	נואו האו	25/12/2021	פ.ל.מ עמרי בעמ	35
98	102	100	0.0	1.5-	77	0.03-	0.02	0.11	618	830	842	משען	G	פלינקו	23/10/2021	אורים	36
99	102	100	0.0	0.4-	45	0.04-	0.07	0.23	314	812	756	מקרו	G	זאזל	28/11/2021	שות' רפת רן 2000	37
100	104	105	0.6	0.4	102	0.22-	0.02	0.08	526	804	722	ראלב	G	גודארד	23/08/2021	עין השופט	38
104	104	101	1.6	1.0-	108	0.01-	0.03-	0.03	774	802	750	אילטון	G	קבריולט	11/11/2021	יזרעאל	39
102	105	100	1.7	0.1	58	0.34-	0.02-	0.16	511	793	712	ארגמן	G	דיוק מ	07/06/2021	גזר	40
102	103	103	1.2-	1.3	60	0.00	0.02	0.14	494	787	755	סיאוק	G	הליקס	07/11/2021	עין השופט	41
99	104	104	0.9	2.0-	81	0.04-	0.09	0.07	470	787	714	איסר	G	בילי	13/03/2021	פולק נחום	42
102	104	101	1.6	2.2	140	0.08-	0.05	0.13	313	783	763	איסר	G	קשטן	24/09/2021	שות' מכבי-חנתון	43
102	106	102	0.6	1.1	78	0.16-	0.04	0.16	329	761	579	בופון	G	טריי מי	30/01/2021	גזר	44
104	107	102	0.5-	0.4-	42	0.04-	0.08	0.28	208	757	721	פטריק	G	גריף	22/06/2021	סעד	45
102	107	102	1.1	0.9	133	0.23-	0.09	0.07	254	744	413	איסר	G	טריי מי	18/01/2021	שותפות אבידן	46
102	104	102	1.0	0.1	95	0.14-	0.04	0.14	526	905	805	ממוצע					

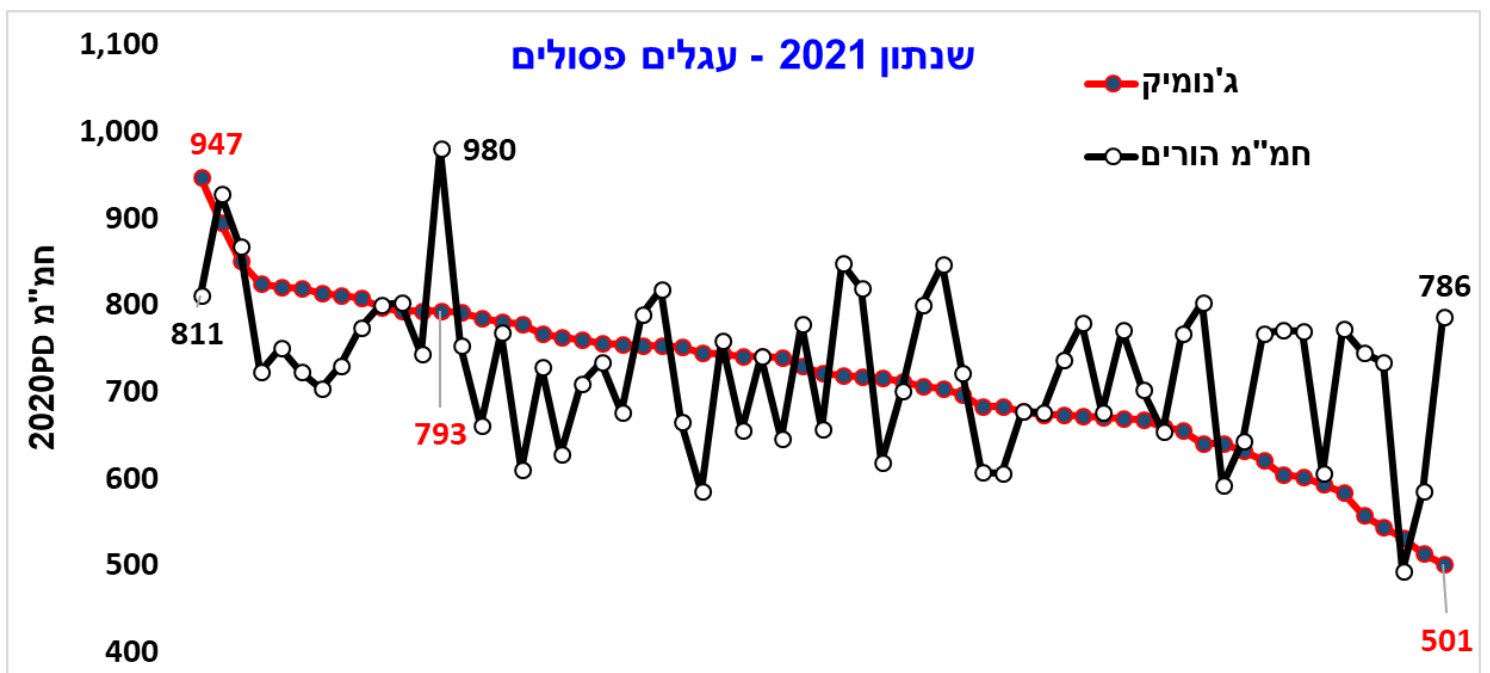
מה הפרשים בין אומדני ההורשה של ממוצע ההורים לבין אומדני ההורשה של הג'נומיק?
 בטבלה 2 יש את ההפרש הממוצע העומד על 100 נקודות החמ"מ. אולם באיורים 2 ו-3 יש את הסטיות של כל עגל ועגל ברשימת המאושרים וברשימת הפסולים.
 מה אנו למדים מכך?

רצוי לפזר את "הסיכונים" בכך שנפזר בשימוש העגלים. במרבית העגלים המאושרים, הג'נומיק מוצג באומדני הורשה גבוהים יותר ממוצע ההורים. לעומת זה, בפסולים (רמות חמ"מ נמוכות יותר), אומדני ההורשה של ממוצעי ההורים גבוהים יותר. איור משלים לכך יהיה הג'נומיק/ממוצע ההורים, מול המבחן. על כך, בסקירה אחרת.

איור 2: אומדני ההורשה של העגלים המאושרים לשנתון 2021 – ממוצע ההורים וג'נומיק

איור 3: אומדני ההורשה של העגלים הפסולים לשנתון 2021 – ממוצע ההורים וג'נומיק

תודה לכל העמלים – ועדת מעניינים מומלצים, ולשיתוף הפעולה הפורה עם ספר העדר.

שבוע טוב, ושבת שלום,

יואל